

SUPERMARKET menom ŽIVOT

VŠETKO JE LEN OBCHOD

ANTON NAVRÁTIL
EBOOKS

Ochutnávka z e-booku Supermarket menom život.

Kapitola 2: SBS-kár pri vstupe

(Ignorovanie červených vlajok)

Sirény v hlave hučia na plné pecky a na všetkých monitoroch bliká nápis: „KÓD ČERVENÁ! Evakuujte sektor! On nie je obeť, on je spoločný menovateľ! Vypustite psov a zataraste východy!“

Ten, kto práve zúfalo bije päťou do veľkého červeného tlačidla a komu od ľaku vypadol z ruky rožok s treskou, je váš vnútorný SBS-kár.

V každom slušnom supermarkete totiž stojí pri vchode chlapík v čiernom svetri a pohľadom orla, ktorý vyzerá, že ho mama ráno obliekala potme a omylom mu dala o tri čísla väčšie veci. Z opasku mu visí čierna striekacia pištoľka na gumené náboje. Tvári sa, že sústredene číta leták s akciou na bravčovú krkovičku, ale pozor! On periférnym videním presne skenuje okolie ako Terminátor hľadajúci koženkovú bundu

v strip bare. Do dvoch sekúnd vie, kto si prišiel kúpiť rožky a kto si prišiel narvať fľašu vodky do teplákov.

V našej hlave sa tento chlapík volá Intuícia. Pre potreby tejto knihy mu dajme meno Fero. Fero sedí vo vašom vnútornom velíne, prežíva tú svoju tresku a má len jednu jedinú úlohu: chrániť vás pred debilmi. Problém je, že my Fera absolútne, ...ale že chronicky ignorujeme.

Matka Tereza po dvoch Red Bulloch
Poznáte ten moment, keď do vášho života dokráča nový človek. Úplne cudzí exemplár. Fero vo velíne naštartuje radary a zrazu vidí to, čomu sa moderne hovorí „Red Flags“ – červené vlajky. Fero vidí, že tento nový objekt záujmu má na sebe zavesených viac červených vlajok než celá delegácia na zjazde komunistickej strany v osemdesiatom deviatom.

Tento nový človek totiž urobí niečo totálne mimo normu. Napríklad vám hneď na prvom rande s ublíženým výrazom v tvári oznámi, že všetci jeho bývalí partneri boli

ťažkí psychopati, nikto na svete ho doteraz nepochopil, všetci mu len ubližovali a vlastne za všetky jeho dlhy a zničený život môže zlé postavenie planét a štát.

A čo urobíme my?

Namiesto toho, aby sme počúvali poplašné sirény, my toho chudáka Fera zamkneme na záchode, odstrihneme káble od alarmu, nasadíme si výraz Matky Terezy po dvoch Red Bulloch a povieme si: „Ja ho zachránim. Moja láska ho vylieči.“ Namiesto toho, aby sme tohto emocionálneho upíra vyhodili pred dvere, my ho ešte s úklonom pozveme dnu, podáme mu nákupný vozík a opýtame sa, či nepotrebuje pomôcť s odnesením našej vlastnej sebaúcty.

„Ja som strašne úprimný človek“

Ďalší klasický pultový trháč je kolega alebo nový známy, ktorý sa vám hneď v prvý deň predstaví vetou: „Vieš, mňa veľa ľudí neznáša, lebo ja som strašne úprimný človek. Ja hovorím veci na rovinu, aj keď to bolí.“

Fero na kamerách si rovno nabíja brokovnicu. On už totiž prečítal tisíce podobných kódov a veľmi dobre vie, že fráza „som strašne úprimný človek“ je v preklade z kreténčiny do slovenčiny: „Som necitlivé hovädo, ktoré ťa zvozí pod čiernu zem, vyleje si na tebe všetky svoje mindráky, a keď sa voči tomu ohradíš, okamžite ťa obviním, že si precitlivý a neznášaš pravdu.“

Ale my? My opäť ignorujeme SBS-kára. Usmievame sa ako slniečko na hnoji a myslíme si: „Fíha, aký osviežujúco priamy človek! Konečne niekto, kto sa nepretvaruje a nemá tie falošné masky!“ Táto naivita nám vydrží presne do stredy, kým nám tento „osviežujúco priamy človek“ pri káve neoznami, že tá nová košeľa, čo máme na sebe, vyzerá, akoby ju ušili z poťahu na sedadlá z Karosy, a že by sme so sebou mali začať niečo robiť, lebo starneme.

Slušnosť – najlepší komplic zlodejov
Prečo to vlastne robíme? Prečo si do svojho supermarketu púšťame ľudí, pri ktorých naša intuícia reve ako postrelený pavián?

Odpoveďou je Slušnosť. Slušnosť je ten najlepší komplic všetkých energetických zlodejov, narcisov a vysávačov nálady. Sme tak chorobne nastavení na to, aby sme „neboli za zlých“, že radšej necháme niekoho, aby nám vybielil regály s trpezlivosťou, len aby sme náhodou nepôsobili nezdvorilo.

Predstavte si situáciu: Keď v reálnom obchode vidíte niekoho, kto si do trenírok strká štangľu loveckej salámy, tiež k nemu neprídete s úsmevom a nepoviete:

„Prepáčte, nechcem vás uraziť, ani narušiť váš osobný priestor, ale zdá sa mi, že vám z nohavíc trčí údenina.“ Rovno zavoláte ochranku, lebo viete, že vás okráda!

Ale v živote? V živote radšej robíme kompromisy. Tvárime sa, že ten človek so salámou v trenírkach má na to určite nejaký hlboký, traumatický dôvod z detstva a mali by sme mu preukázať empatiu a nechať ho, nech si tú salámu odnesie aj s našou peňaženkou.

Nástroj proti zlodejom: Pravidlo cudzieho košíka

Psychológia tento náš skrat vysvetľuje veľmi jasne.

Spája sa tu Halo efekt (človek má jednu peknú vlastnosť, napríklad charizmu, ktorá nás oslepí, takže prehliadame jeho aroganciu) a Spasiteľský komplex (blud, že my svojou dobrotou dokážeme prepísať jeho charakter).

Lenže Fera neoklamete. Fero nevidí svätožiaru, vidí len manko v pokladni. Ako teda túto vlastnú naivitu zastaviť skôr, než vás zruinuje?

Použite na seba Test cudzieho košíka.

Keď nabudúce váš vnútorný SBS-kár stlačí alarm a vy ho budete chcieť opäť zamknúť na záchode v mene slušnosti, na sekundu sa zastavte. Predstavte si, že s týmto istým toxickým človekom stojí pri regáli vaša dcéra, najlepší kamarát alebo niekto, koho nekonečne milujete.

Ak by on povedal tú urážlivú poznámku im, ak by im predviedol tento výbuch hnevu,

alebo by im hral na city s tým, že „za všetko môžu ex-partneri“... čo by ste urobili?

Dovolili by ste dcére, aby si nasadila masku záchranárky a nechala sa ničiť?

Nie. S najväčšou pravdepodobnosťou by ste toho človeka hnali z obchodu s metlou v ruke. A to je to jediné pravidlo, ktoré potrebujete: To, čo neakceptujete pre ľudí, ktorých milujete, nesmiete nikdy akceptovať pre seba. Ak niekto kradne salámu, nehľadajte dôvody v jeho ťažkom detstve.

Volajte Fera.

Úradný záznam pre SBS: Kód Červená

Dátum incidentu: Vždy, keď máte pocit, že musíte byť za každú cenu "slušní".

Páchateľ: Človek nesúci viac červených vlajok než olympijský štadión, maskujúci svoje hulvátstvo za „úprimnosť“ a svoju toxicitu za „traumu z minulosti“.

Dôvod narušenia: Zákazník dobrovoľne ignoroval bezpečnostné protokoly (tzv.

"intuíciu"), odpojil alarmy a vpustil páchatel'a do VIP zóny, pretože veril ilúzii, že ho dokáže zmeniť.

Spôsobené škody: Totálne vybielenie oddelenia trpezlivosti, ťažké poškodenie sebaúcty a dlhodobá strata chuti dôverovať ľuďom.

Nariadenie pre ďalšie zmeny: Slušnosť k cudzím nikdy nesmie byť dôležitejšia než bezpečnosť vlastného skladu. Zlodejom sa dvere nepridržiavajú, zlodejom sa dvere zatvárajú pred nosom.